

Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg
Christiansborg

Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg har den 4. april 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 87 til L 188, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Stinus Lindgreen (RV).

Spørgsmål nr. 87:

”Vil ministeren nærmere redegøre for, hvilke muligheder danske myndigheder har for at retsforfølge amerikanske statsborgere, som måtte begå lovovertrædelser på dansk grund, herunder indenfor de aftalte områder samt udenfor de aftalte områder i aftalen?”

Svar:

Hvis medlemmer af de amerikanske styrker begår lovovertrædelser i Danmark, der er strafbare efter både dansk og amerikansk ret, så følger det af de gældende NATO-regler, at USA har fortrinsret til at udøve straffemyndighed, når lovovertrædelserne er begået i Danmark som led i tjenesten eller mod medlemmer af de amerikanske styrker, deres pårørende, amerikansk ejendom eller sikkerhed, jf. artikel VII, stk. 3, litra a, nr. i-ii, i Overenskomst mellem deltagerne i Den nordatlantiske Traktat vedrørende status for deres styrker af 19. juni 1951, jf. bekendtgørelse nr. 44 af 11. august 1955 i Lovtidende C (NATO SOFA). Danmark har som udgangspunkt fortrinsret til at udøve straffemyndighed i alle andre tilfælde, jf. artikel VII, stk. 3, litra b.

Hvad angår lovovertrædelser, der er begået som led i tjenesten, følger det af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 5, som gennemføres ved lovforslagets § 9, at ved vurderingen af, om en påstået lovovertrædelse hidrører fra en handling eller undladelse foretaget af et medlem af de amerikanske styrker under udøvelsen af tjenstlige pligter i henhold til NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra a, nr. ii, anses en attestering fra de relevante amerikanske militære myndigheder på dansk territorium om, at nævnte handling eller undladelse er begået under udøvelsen af tjenstlige pligter, for at udgøre et endegyldigt bevis for dette.

Hvad angår lovovertrædelser, der ikke er begået som led i tjenesten, og hvor Danmark i øvrigt har fortrinsret til at udøve straffemyndighed, følger det af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 1, 2. pkt., at Danmark gør brug af sin suveræne ret til at frafalde sin fortrinsret til at udøve

Dato: 22. maj 2025

Enhed: Lovgivning
Sagsnr.: 2025/003881
Dok.nr.: 1037073
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

straffemyndighed over medlemmer af de amerikanske styrker for ikke-tjenstlige lovovertrædelser på dansk territorium i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c. Det følger af NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c, at det land, der har fortrinsret til at udøve straffemyndighed, kan frafalde sin fortrinsret.

Det følger i den forbindelse af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 1, 3. pkt., at danske myndigheder i konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark kan vælge at tilbagekalde frafaldelsen. Det bemærkes her til, at de relevante danske myndigheder i overensstemmelse hermed fra sag til sag vil foretage en vurdering af, om der er tale om tilfælde af særlig vigtighed for Danmark, som tilsiger en tilbagekaldelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det bl.a. fremgår, at forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12 ikke medfører, at USA tildeles kompetence til at udøve straffemyndighed, som de ikke allerede har hjemmel til i NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c. Danske myndigheder har således bl.a. fortsat udelukkende (eksklusiv) straffemyndighed over lovovertrædelser, som alene er strafbare efter dansk lovgivning, men ikke amerikansk, selv med hensyn til medlemmer af de amerikanske styrker. Danske myndigheder har yderligere som udgangspunkt fortsat straffemyndighed over pårørende til medlemmer af de amerikanske styrker samt personer, der er statsborgere i eller har fast bopæl i Danmark, medmindre de er medlemmer af de amerikanske styrker.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen